

Integracija u EU rješava suštinska pitanja državnosti BiH



Unatoč stalnim i suštinskim razlikama u stavovima predstavnika konstitutivnih naroda o bosanskohercegovačkoj historiji, sadašnjem statusu i budućoj ustavnoj strukturi, izgledi za ostvarenje samoodrživoga mira baziranog na stvarnoj državnosti i euro-atlantskim integracijama stalno se poboljšavaju, kazao je danas u Beču visoki predstavnik i posebni predstavnik EU, Miroslav Lajčák.

“Činjenica je da poticaj eventualnog članstva u Europskoj uniji, zajedno s ogromnim sredstvima koja prate integraciju i koja će je sve više pratiti, pridonose rješavanju mnogih izazova uzrokovanih historijskim naslijeđem i multietničkom stvarnošću ove zemlje”, kazao je Lajčák na sastanku Stalnog vijeća OEES-a.

Visoki predstavnik i posebni predstavnik EU je dodao da će “osnovni cilj našeg budućeg angažmana biti da osiguramo da integracija u EU bude prvi prioritet političkog programa, te glavni pokretač koji će voditi zemlju ka sve jačem ujedinjenju, kompetentnosti i reformama”.

Nakon dvije godine političkog zastoja i kriza, te u svjetlu predstojećih izbora koji će se održati u ovoj godini, BiH ulazi u “krajnje zahtijevnu fazu da ostvari uspjeh u pogledu Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju, privremenog sporazuma koji će uslijediti, te prilike koju je ponudio Brisel za konačno ukidanje viza”, kazao je Lajčák. “Rad na svemu ovome istodobno će zahtijevati određen stupanj

političkoga dogovora, praktične primjene, intenzivnog rada i dobre prosudbe od strane domaćih vlasti, što će ih podvrgnuti testu do krajnjih granica". No, on je istaknuo da je "najbolja garancija mira, sigurnosti, prosperiteta i državnosti Bosne i Hercegovine nastavljanje napretka na putu ka Europi".

Visoki predstavnik i posebni predstavnik EU je kazao da "ako se želi da «suptilna moć» europskih integracija zamijeni «čvrstu moć» Daytonu i OHR-a s izvršnim ovlastima, građani, političari i institucije BiH će morati ozbiljno da rade: kako da OHR učine suvišnim, tako i da sebe učine spremnim za pristupanje EU". On je dodao da će "prestanak rada Ureda visokog predstavnika potvrditi uspjeh Daytonskog mirovnog sporazuma. No, to se može desiti samo ako i kada ovi uvjeti budu ispunjeni". Uvjete i ciljeve, istaknuo je on, jasno je postavilo Vijeće za provedbu mira, a pomaci i realizacija će biti preispitani kasnije tijekom ovog mjeseca, te još jednom u jesen.

U očekivanju buduće tranzicije OHR-a u EUSR, potrebno je da druge međunarodne organizacije ostanu snažne i fokusirane. Lajčák je posebno istaknuo ključnu ulogu OEES-a u oblastima izgradnje povjerenja i sigurnosti, unapređenju kvalitetnog općinskog upravljanja, demokratskog nadzora i obrazovne reforme.

Govoreći o javnim debatama koje vodi s građanima iz cijele BiH, Lajčák je istaknuo da se u potpunosti slaže sa zahtjevima mladih ljudi da se uspostavi inkluzivan i moderan obrazovni sustav. „Svi oblici diskriminacije trebaju biti eliminirani iz obrazovnog sustava u BiH prije no što zemlja postane članica EU. A tu mislim na segregaciju koja postoji u obliku ‘dvije škole pod jednim krovom’, ili na asimilaciju koja prevladava u drugim dijelovima BiH gdje nastavni plan i program većine prevladava nad manjinskim zajednicama“, kazao je Lajčák.

OEES, također, treba zadržati fokus na dešavanjima u sektoru pravosuđa, prateći suđenja u predmetima ratnih zločina, te

promoviranju ljudskih prava, a sve to će dopuniti vlastita nastojanja i napore koje BiH ulaže u procesu euro-atlantskih integracija, dodao je Lajčák.

“Stabilan napredak ka članstvu u EU može i trebao bi potaknuti spremnost za postizanje kompromisa koja se danas ne viđa tako često”, zaključio je visoki predstavnik i posebni predstavnik. “Zapravo smatram da će politički lideri BiH u dogledno vrijeme biti u stanju da postignu dogovor o onim ustavnim promjenama koje su sasvim jasno i očigledno potrebne kako bi se osiguralo članstvo u EU, zato što više od 70% njihovog izbornog tijela želi pridruživanje EU i što očekuje od svojih lidera da ih povedu u Europu i da to učine što prije.